

Nan Tudo' James

Hay A'at Tuwen Liblu

Hay nangitudo' ituwen liblu ya hi James. Mu hinan Hebrew ya ma'id ha ngadan hi James te Jacobus di ngadanah nan hapit di i Akaya. Ya atbohdiy ngadanah nan Biblian di i Germany ya i Netherlands ya nadan udum an boble. Ya handi hi ad England ya impibalud nadan udum an patul ya ahawan di patul nadan tatagun nangibalin hinan Biblia hi English an umat i John Hus (1369-1415 A.D.) ya hi John Wycliffe (1320-1384 A.D.). Mu hi Wycliffe ya ammuna nan tungalna an pinu'ulanda te nate ot eda ka"utan di tungalnah nan nilubu'ana. Mu hidin hi James 1 di patul (1566-1625 A.D.) ya inyuldina an mahapul an mibalin nan Hapit Apu Dios hinan hapit an English ta an namin an Simba'an ya waday oha ni'mo hi Biblia. Ta hiyah diye nan wada nan Biblia an King James Version an nagibbuh hidin 1611 A.D. Mu hidin agge ni' nagibbuh an nibalin ya imbagan nan patul an hi James hinadan mangibalin an mabalin'e ya iniddumda nan ngadanah nan Biblia. Ta numanomnomda attog nadan mangibalin te ma'id ha ngadan an James hinan Biblia. Ya hay nipanomnom i dida ya hukkatanda nan ngadan an Jakobus hi James ta pangipatigodah punhanaandah nan patul te hiyay ud nomnom an mibalin nan Hapit Apu Dios hi English. Ta inatda an ta'on on ma'id ha

ngadan hi James hinan Biblia.

¹ Hituwen tudo' ya nalpun ha'on an hi James an baal Apu Dios ya nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Hay puntudo'a' ya da'yun namin an mumpangulug i Kristu an niwakat hi abobboble. Hanat mapmaphod ayun namin.

Hay Iboddang Di Ligat Hi Pangulug

² Da'yun ibba' an kimmulug, ta'on on dakol di nat'onat'on hi punligatan ta'u ya maphod on munhana ta'u damdama. ³ Te innila ta'u an gapuh nadan punligatan ta'u ya mihamad di pangulug ta'u te abalanan ta'u mon mangitpol hi ligat. ⁴ Ot mahapul an itpol ta'u nadan punligatan ta'u ta wan mihamad an mihamad di pangulug ta'u ta nan pohdon Apu Dios di pumbalanan ta'u an ma"i'd ha kulang di amaphod ta'u.

⁵ Mu wada'en da'yu ha aggena innilay madada-woh hi atona ya maphod on idasalna ta idat Apu Dios di abalananan mangipanuh hi atona. Ot hi Apu Dios ya nundadaan an mangdat hinan ibaga ta'u ya mun'am'amlong hi pumbagan ta'uh boddangna. ⁶ Mu gahin on hanan mumbaga i Apu Dios ya patiyona an idat Apu Dios nan ibagana. Te nan waday punduwaduwaana ya umat hinan dalluyun hinan baybay an mump-inulluy hi pangat di dibdib. ⁷ Ot nan tagun dumuwaduwa ya ma"i'd ha odamonah idat Apu Dios hinadan ibagana. ⁸ Ya hidiyen tagu ya ma"i'd ha pot'onah atona te ma"i'd ha pot'onah unudona.

Hay Pun'amlongan Nadan Kimmulug I Apu Dios

⁹ Da'yun i'iba an nun'awotwot ya maphod on mun'am'amlong ayu te gapuh kimmuluganyu ya nabaktuy niyatanyun Apu Dios. ¹⁰ Ya atboh din da'yun i'iba an kakadangyan an maphod on mun'am'amlong ayuh nan eyu pumpada"ulan hitun luta an gapuh kimmuluganyu. Te nan a'at di itaguwan hitun luta ya umat hinadan habhabung an adi madne on nakling. ¹¹ Te inumlot'e nan potang ya mun'alyoh nadan habhabung ta mun'a'agah nadan habungna ta adi mo maphod di tigona. Ot athidiy ma'at hinan tagu an mahiw hinadan kinadangyanah tun luta.

Hay Apatnaan Ya Hay Abaliyan

¹² Hanan tagun hi Apu Dios di nanongnah unudona an ta'on on mapalpaligat ya hiyay mipa'amlong. Te umannung an mi'tagu i Apu Dios hi munnananong te hiyah diyey alyon Apu Dios hi lagbun midat hinadan tatagun naminhod i hiya. ¹³ Ot hanat adiyu alyon di hi Apu Dios di nunha'ul i da'yu ta hiya nan numbahul ayu. Te hi Apu Dios ya agge numbahul. Ot adi mabalin hi ha'ulon da'yu i hiya ta atonyu nadan adina pohdon. ¹⁴ Te hay lummuh e aha'ulan di tatagu ya gapuh nan nunhiglan naminhodan mangat hinadan adi maphod an nonomnomonda. ¹⁵ Ya hay pangatan hinan adi maphod an ninomnom ya bahul. Ya hay pumbalanan nan e panginay-nayunan an pangatan i diyen bahul ya ate an hidiye nan ihi"anan i Apu Dios.

¹⁶ Ta hiya nan adiyu alyon an i'iba di hi Apu Dios di nunha'ul i da'yu. ¹⁷ Te hi Apu Dios an wah ad abunyan di nalpuwan an namin nadan maphod an wada i dita'u ya hiyay nunlumuh nadan dumilag hi ad lagud an bittuwon ya algo ya bulan. Ya ta'on on wa'e on maluman di a'at dadiyen limmuna mu hi Apu Dios ya adi maluman di a'atna. ¹⁸ Ya imbilang dita'un kimmulug hi imbabalenah din namatiyan ta'uh nan nipto' an tudtuduna. Ta dita'uy nabakbaktu hi an namin hinadan limmuna.

Mahapul An Unudon Ta'u Nadan Donglon Ta'un Tugun

¹⁹ Da'yun ibba' an kimmulug, hanat nomnom-nomonyu ta mundadaan ayun mangngol hinan hapit Apu Dios. Ya nomnomonyu on ahi ayu humapit. Ya hanat adi hi kittang on bimmungot ayu ²⁰ te ma'id ha iboddang di bungot hinan e pangatan hinan pohdon Apu Dios. ²¹ Ot hiya nan mahapul an aanonyun namin nadan adi maphod an punnomnomnyu. Ya idinongyu nadan adi maphod an ato'atonyu. Ya mahapul bon mumpada"ul ayu ta nan tugun Apu Dios an pinatuyuy unudonyu ta way atonyun mi'tagu i hiya. ²² Te hay adolyuy ilaylayahhanyu hi'on adiyu unudon nan hapit Apu Dios an eyu donglodonglon. ²³ Te nan tagun mangmangngol hinan tugun Apu Dios mu adina unudon ya umat hinan tagun e nundiggal ya tinigonan nagungal di ibu'na ²⁴ mu aggena hinugud ta on immaan hinan way diggal ya lininglingnay a'atna.

Athidiy a'at nan tagun mangngol hinan tugun Apu Dios ya adina unudon. ²⁵ Mu nan tagun nangngol hinan tugun Apu Dios ya inunudna ta indinongnan mangat hinadan pumbahulan ya boddangan Apu Dios hi an namin an at'attona ta adi umat hinan tagun adi mangunud hinan tugun an dingngolna. ²⁶ Ya nan tagun mangalih kimmulug i Apu Dios mu adina ono'nongon di hapitona ya hay adolnay ilaylayahhana ya ma'id ha hilbin diyen alyonay kimmulug. ²⁷ Te hay abuluton Ama ta'un hi Apu Dios hi nahamad di pangulugna an miyunnudan hinan pohdona ya nadan nanginnilan mammo' hinadan nun'apuhig ya nadan nun'abalu ta boddangana didah nadan punligatanda. Ya adida mi'mi'yat hinadan adi maphod an ato'aton di tataguh tun luta.

2

Hay Maphod Hi Pangat Hinadan Kakadangyan Onu Nadan Nun'awotwot

¹ Da'yun i'iba, hi'on nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu an na'abbaktuy alyonyuh kinulugyu ya hanat numpapaddung di pangibilangyuh kumpulnan tagu. ² Te onha hinan a'am'amunganyun mundayaw i Apu Dios ya alinah waha immali i ha kadangyan hi namalbalu ya numbabalitu' ya indani bo ya immali ha nawotwot i ha nunlaglage ³ ya undan agge nibahhoy pangatyu hi'on manu nan kadangyan te eyu ipabun hinan maphod an ubunan ya na'e attog an nawotwot ya eyu impabun hinan dotal onu pamaag ya impata'dogyuh nan dugu?

⁴ Adi mahan maphod di pangatyuh hi'on adi mumpapaddung di pangibilangyuh tatagu.

⁵ Da'yun i'iba, nomnomonyu tun ibaga'. Dakol nadan nun'awotwot an kimmulug an pinilin Apu Dios an ibilangnah kakadangyan an gapuh pangulugda. Ta ta'on on dida ya middumdah nan pun'ap'apuwana te hidiyey imbaganah ma'at hinadan tatagun naminhod i hiya. ⁶ Mu tanganu on athidiy pangatyuh nadan ma'ma"idan an adiyu ibilang dida? Undan aggeyu innila an hanadan udum an kakadangyan di mamalpaligat i da'yu ya hi kittang on e da'yu pun'idalom? ⁷ Ya nunhiglay pamihuldah nan madayaw an Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu.

⁸ Ya ha ahan di nahamad an tugun an impitudo' Apu Dios hi unudon ta'u ya alyonay, Mahapul an umat hi pamhodyuh adolyuy pamhodyuh ibbayun tagu. ⁹ Te hi'on hanadan waday abalinanday pohpohdonyu ya abuh ot numbahul ayu te aggeyu inunud nan tugun Apu Dios. ¹⁰ Te nan tagun mangalih un'unudona nan tugun Apu Dios mu waday ohah imbakhona ya hiyah diye damdaman numbahul an nipaddung hinan tagun aggena inunud an namin nadan tugun. ¹¹ Ot ta'on hi agge nunluktap ta inunudna nan tugun Apu Dios an alyonay adita umiluktap muden pimmate ya hiyah diye damdaman numbahul te imbakhonay ohan tugun Apu Dios.

¹² Ot hay mahapul ya unudon ta'u nadan tuguna ya halipodpodon ta'uy hapiton ta'u ya an namin di aton ta'u. Te nan tugun Apu Dios ya bumoddang i dita'u ta adi ta'u aton nadan pumbahulan. Ot nomnomnomon ta'u an hituwen

tugun di mangipa'innila hi'on numbahul ta'u onu agge ta'u. ¹³ Ot nan tagun ma'id ha homo'nah ibbana ya adi hom'on damdaman Apu Dios hitun punhumalyaana. Mu nan tagun waday homo'nah ibbanan tagu ya ma'id ha itakutnah tun panumalyaan Apu Dios i hiya.

Hay Atigan Di E Kimmulugan Ya Nan Pangat

¹⁴ Da'yun i'iba, onha waha taguh alyonay kimmulug hinan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu mu ma'id ha atiganah nan nitaguwana ya ma'id ha hilbin di kimmulugana te adi umdah hidiyen pangalyanay hiya ya kimmulug hi pangihwangan Apu Dios i hiya. ¹⁵ Te onha waha oha i da'yun kimmulug ha maligatan hinadan mahapulna ¹⁶ ya imme'a ya alyom di, Adi'a minomnoman ot hi Apu Dios di ukod an mangdat hinadan mahapulmu. Yaden ma'id ha idatmuh nadan wadan he"a ya ma'id ha hilbin diyen maphod an inalim. ¹⁷ Athidih nan pangulug an ma'id'e ha atiganah nan nitaguwan ya ma'id ha hilbina.

¹⁸ Mu alina'eh waha mangalih, O mu agge numpapaddung di aton ta'un manganud i Apu Dios te mabalin an hay udum ya waday pangulugda. Ya hay udum ya maphod di pangatda. Mu hay pambal'u i naen ibagada ya mahapul an mun'unnud nan pangulug hinan pangat te hay atiganan waday pangulug ya hanan maphod an pangat. ¹⁹ Ma'id ha mapto' ya wada boy mangali hi immannung an waday pangulug'u te patiyoy an ohah Apu Dios. Immannung an ohah Apu Dios mu ta'on on nadan dimunyu ya

nunhiglan munggayonggongdah takutdan Apu Dios te patiyondan ohah Apu Dios.

²⁰ Ya hanadan paddungnay ma"id ha nom-nomda ya gahin on waha tigonda ta panginni-laanda an hanan pangulug an ma"id ha atiganah nan pangat ya ma"id ha hilbina. ²¹ Handin hi apu ta'un hi Abraham ya manu'eh imbilang Apu Dios hi nipto' di pangatna ya gapuh nangunudana nan imbagan Apu Dios an inyenah imbabalenan hi Isaac i han billid ta enaot i'nong i Apu Dios. ²² Hidiyen inat Abraham ya niyunnudan hinan pangulugna i Apu Dios. Ya hidiyen nangatanah nan pohdon Apu Dios di nangipihamad hi pangulugna. ²³ Ya hidiyey nipa'annungan din impitudo' Apu Dios an alyonay, Hi Abraham ya pinatinah Apu Dios ta hidiyey gapunah nangibilangan Apu Dios i hiyah nipto' di pangatna. Ya hidiyey boy gapunah pangalyan Apu Dios hi gayyumnah Abraham. ²⁴ Ta ma'awatan ta'u mohpe an hay gapunah nangibilangan Apu Dios hi nipto' di pangat Abraham ya hidiyen nangunudana nan imbagan Apu Dios. Te adi umdah nan pangalyan hi kimmulugta ya ma"id ha atiganah nan pangat.

²⁵ Ya atbohdihi din mi'ilala'i an hi Rahab an manu'eh imbilang damdaman Apu Dios hi nipto' di pangatna ya hay namoddangana i handidan tatagun Apu Dios an nahnag an e nungsi'im ya hay nangitudduwanah pangi'wandaan mum-banggad hinan nalpuwanda. ²⁶ Ot nan tagun alyonay kimmulug mu adina aton nan pohdon Apu Dios ya nipaddung hinan nate an ma"id ha yahyahna.

3

Hay E Pangano'nongan Hi Hapiton

¹ Da'yun i'iba, hanat adiyu gamgaman an muntudtudu te umman wada'ey ibahhawan-min muntudtudu ya nunhiglay panumalyan Apu Dios i da'mi mu hanadan itudtuduwanmi. ² Immannung an dita'un tatagu ya wa'e on nibahho ta'u an namamah nan hapiton ta'u te na'alligat hi e pangano'nongan hi hapiton. Te onha abalinan ta'un mangono'nong hi hapiton ta'u ya wa'ot an nipto' an namin di aton ta'u. ³ Ta hay nipaddungan di hapiton di to'o ta'un tatagu ya umat hinan gumo' an mipakamel hi to'on nan kabayu an ta'on on kittakittang mu hidiyey lummuh pangipluyan nan kabayuh nan pohdon nan nitakken* pangipluyana. ⁴ Ya hay oha boh nipaddungan di to'o ta'u ya nan kittang an gumo' hi uddun nan papol an ta'on hi kittakittang mu ongal di abalinana. Te ipena nan papol hinan pinhod nan mummanehon pangipluyan an ta'on on waday mabikah an puwo' hi damuwona. ⁵ Ya umat boh nan apuy an ta'on on kittang ni' mu abalinanan pu'ulan nan damunan billid. Te tun to'o ta'un tatagu ya ta'on on kittang mu ongal di abalinan di hapitona ⁶ an nipaddung hinan apuy. Te hanan to'o an alpuwan di adi maphod an hapiton ya abalinanan dadagon an namin di nitaguwan ta'u. Ya hay nalpuwan datuwen adi maphod an hapiton ta'u ya hi Satanas.

---

* **3:3** 3:3 Hay pangalin di udum hinan nitakke ya nihakay.

⁷ Wadaday tatagu an abalinandan ayumon di nat'onat'on an hamuti ya animal an umat hinadan wah nan muyung ya hinadan baybay ta itudtuduwanda dida. ⁸ Mu ma'id ha ohah tagu hi abalinanan itudduwan di to'ona ta wan mipto' an namin di hapitona. Ta hiya nan wa'e on waday adi maphod an hapiton ta'u an ay guwade an pumate. ⁹ Ngalngalam ha to'o ta'u an pundayaw ta'un Apu Dios ya indani bo on namihul ta'uh ibba ta'un tatagu an limmun Apu Dios ta ay hi Apu Dios damdamay pinihul ta'u. ¹⁰ Adi maphod hi pundayaw ta'uy to'o ta'u i Apu Dios ya indani bo on namihul ta'uh ibba ta'un tatagu. Da'yun i'iba, hanat bokon athidiy pangat ta'u.

¹¹ Atbohdihi nan obob an adi mabalin an nan ohan obob ya hidiy alpuwan nan maphod an liting an inumon ya nan adi maphod di tamtamnan liting. ¹² Ya nan mumpait an liting ya adi mabalin an hagubon ta inumon. Ta hiya nan maphod on hanadan maphod ya abuh di hapiton ta'u ta adi ta'u udman hinadan adi maphod. Ya atbohdihi nan fig an adi mabalin hi bumungah olibo onu greyp ya bumunga hi fig.

Hay A'at Nan Immannung An Nanomnoman An Tagu

¹³ Hanan tagun immannung an nanomnoman ya matigoh nan pangatna ya pumpada"ulana. ¹⁴ Mu adiyu alyon hi nanomnoman ayu hi'on munhin'a'amoh ayu ya way oha i da'yu on ipapilitnay pohdona. ¹⁵ Bokon athidiy alyon Apu Dios hi nanomnoman an tagu te nan athidin a'at ya nalpuh nan dimunyu an hidiyey a'at

di agge kimmulug. ¹⁶ Te hanadan tatagun munhin'a'amoh ya way ohaon pohdonan hiya ahan di ma'unud ta lo'tat ya mundudu'angda ya dakol moy adi maphod hi ma'at. ¹⁷ Hanadan immannung an nanomnoman an tatagu an hi Apu Dios di nalpuwan diyen punnomnomda ya mipatigo nan a'at Apu Dios hinan pangiyee"eda. Ta ongal di naminhoddah punhahayyupan di tatagu ya donglonday ibagan di ibbada an adida ipapilit di pohdonda ya mumpada"ulda ya ongal di homo'dah ibbada ya maphod di pumbalanan nadan atonda ya immannung an numpapad-dung di pangibilangdah ibbada. ¹⁸ Hanadan tatagun mangat i danae ya diday umat hinan e muntanom an ayda itanom nadan maphod an pi'hayyupandah ibbada. Ya hay ibungan dadiyen atonda ya hanadan maphod an ma'ma'at.

4

Hay Bumahbah Hi Punhahayyupan

¹ On innilayuy gumalat hi punhahannuwanyu? Umman hay gumalat ya hanadan adi maphod an pohpohdonyu ta hiya datuwe nadan miploh hi nomnomyu ² an umat hinan waha pohdonyun alan an wa'e ta adi ayu pa"ala on ammunadi on pumate ayu. Ya di'et adiyu abalanan alan nadan amohanyu ya hi kittang on mi'hannu ayu. Mu manu'eh adiyu abalanan alan nadan pohdonyu ya bokon hi Apu Dios di pumbaganyu. ³ Ya ta'on boh on hiyay pangibaganyu ya adina idat te adi maphod di ninomnomyuh pangiy-atanyu an hanan pun'amlonganyu ya abuh di

nomnomnomonyu. ⁴ Tanganu on alyonyuy kimmulug ayu ya hanadan pohpohdon di adolyuy ato'atonyu? Undan aggeyu innila an hanan kimmulug an hay pangatna ya umat hi pangat di agge kimmulug ya mi'buhul i Apu Dios?

⁵ Nganney punnomnomyuh nan impitudo' Apu Dios an alyonay nunhiglay hakit di nomnomna hi'on bokon hiya an nunlumun dita'uy un'unudon ta'u? ⁶ Mu ta'on on athidi ya boddangan dita'u ta waday abalanan ta'un adi mangat hinadan adi maphod an pohpohdon di adol ta'u. Te impitudo'na bon alyonay, Hanan tagun mumbaktu ya hiyay aboholan Apu Dios. Mu nan tagun mumpada"ul te innilanan ma'ahhapulnay boddang Apu Dios ya hiyay hom'on Apu Dios. ⁷ Ta hiya nan mahapul an hi Apu Dios di un'unudon ta'u. Ya hanggaon ta'uh Satanas ta wan taynan dita'un hiya. ⁸ Ya mihaghaggon ta'u'e i Apu Dios ya atbohadin mihaggon i dita'u. Mu da'yu'en mangmangngat hinadan pumbahulan ya gahin on idinongyu nadan adi maphod an ato'atonyu. Ya da'yu'e an dumuwaduwa ya mahapul an hi Apu Dios di pangiyohhaanyuh un'unudonyu. ⁹ Ta umukayungan ayu ya kumga ayuh bainyuh nadan ina'inityun pumbahulan. Ta wan hay luwayuy mihukkat hi immanamlonganyun nangat hinadan adi maphod. ¹⁰ Ot hanat mumpada"ul ayu i Apu Dios ta wan ipabaktu da'yu i hiya.

Hay Adi Pamihulan Hi Ibba

¹¹ Da'yun i'iba, hanat adi ayu munhimpipihul te nan tagun pihulonay ibbana ya nan hapit Apu Dios di pinihulna te alyonay mahapul an mumpopohhodan ta'u. Te onha pihulon ta'uy ibba ta'u ya hidiyey atigana an agge ta'u inunud nan tuguna. ¹² Ya hay nalpuwan nan nahamad an tugun ya hi Apu Dios. Ya hiyay munhumalyah tatagu te hiya ya abuh di waday abalinanan manadag onu managuh tagu. Ta hiya nan hanat adi namaaggon alyon ta'uh numbahul di ohan tagu.

Hay Pangiyukodan I Apu Dios Hinadan Aton

¹³ Ya wada'e i da'yu ha nunnomnom an mumbaat ta e mungkumilhu ta lo'tat ya waday pihhuna ta umudu'dul di nitaguwana ya hanat nomnomnomonyuh tuwen ibaga'. ¹⁴ Dita'u ya agge ta'u innilay ma'at hi bigat hinan nitaguwan ta'u. Te hantun nitaguwan ta'u'e ya umat hinan bugut an wadan matigo mu indani ya na'ibagan nama'id. ¹⁵ Ta hiya nan hay maphod ya nomnomnomon ta'u an gahin di abuluton Apu Dios nan ninomnom ta'u ya ahi mabalin an ma'at. ¹⁶ Te adi ta'u'e idinol i Apu Dios ya numbahul ta'u te hay adol ta'uy impabaktu ta'u.

¹⁷ Ot nomnomnomonyu an nan tagun innilanay nipto' mu adina unudon ya numbahul.

5

Hay Tugun Apu Dios Hi A'at di Kinadangyan

¹ Da'yun i'iba an mahiw hi ikadangyana ya hanat nomnomnomonyu an udum hi algo ya

umukayungan ayu ya lumuwa ayuh nan pundusan Apu Dios i da'yu. ² Ta hanadan nun'abalol an wadan da'yu ya lo'tat ya mun'apa"ihda. ³ Ya ta'on on hanadan balitu'yu ya silberyu ya lumatida. Te alyonyu eh'ay waday inamungyuh ikadangyanyu mu onnot on hidiyey lummuh ahumalyaanyu ta mipiye ayuh nan munnananong an apuy. ⁴ Te hi Apu Dios ya innilanan danaen ingkadangyanyu ya nadan bino'lan nadan nuntamuwonyuh nadan puntanomyun aggeyu indat. Ta hiya nan numpahpahmo'dah nan ongal di abalinanan Dios ta dingngol Apu Dios hidiyen pumphahmo'andan hiya. ⁵ Ot ta'on on umanam'amlong ayuh ad uwani te pinumhod di nitaguwanyu ta wadan namin di mahapulyu mu udum hi algo ya madusa ayu ta umat ayuh nan timmaban kalnero an mapaltih nan nagtud an apaltiyana. ⁶ Ya wadaday tatagun ma"i'd ha bahulda on eyu indalom dida ta nipapateda an gapu attog ta ma"i'd ha abalinanda an mi'hangga i da'yu.

Hay Abalinan Nan Nahamad An Pangulug

⁷ Hanat anusan ta'un i'ibay ligat ta ingganah pumbangngadan nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Itigo ta'uh nan pangat di muntanom an anusanan hadhaddon di umudanana ta way atonan muntanom. Ya intanomna'e ya hihinnodna boy a'apitan diyen intanomna. ⁸ Ot maphod on athidiy aton ta'un manmannod hi e pumbangngadan nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Ta inaynayun ta'un mangun'unud i hiya te agagga moy pumbangngadana. ⁹ Ot hanat adi ta'u

munhimpapabahul an i'iba ta adi dita'u dusaon i Apu Dios te nundadaan mon umali nan munhumalya i dita'un namin. ¹⁰ Ya nomnomnomon ta'u handidan propeta an nangipa'innilah nan pohdon Apu Dios hi ipa'innilada an nunhiglay nunholholtapanda mu inanu'anusanda. Ot maphodot on diday pangiyunudan ta'u ta anusan ta'u nadan punligatan ta'u. ¹¹ Dadiyen propeta ya innila ta'un mun'am'amlongdah ad uwani te inanusanda nadan ligat an hinolholtapda. Hi Job di ohan athidiy inatna te ta'on on nunhiglay ena nunligatan ya aggena inwalong di pangulugna. Ta immudi ya himmo' Apu Dios ot boddangana te athidi tuwaliy a'atna an ongal di homo'na.

¹² Ya ha ahan di mahapul hi aton ta'un da'yun i'iba ya kumpulnan alyon ta'u ya adi ta'u isapata i Apu Dios onu hi kumpulna. Ta hanan owan ta'u ya ipa'annung ta'u ya alyon ta'u'eh adi ya adi ta'u aton ta wan adi dita'u dusaon i Apu Dios.

¹³ Wada'en da'yu ha maligligatan ya mahapul an mundasal i Apu Dios. Ya nan udum an mun'am'amlong i da'yu ya maphod di ikankantayuy pun'amlonganyu i Apu Dios ta hidiyey pundayawyun hiya. ¹⁴ Ya wada'ey mundogoh ya maphod ona ipa'ayag nadan mangipangpanguluh nadan kimmulug ta ma'amungdah balen nan mundogoh ya linanahanday adolna ya indasalanda an mumbagadah boddang nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu ta wan pumhod. ¹⁵ Ot gapuh pangulugyu i Apu Dios hinan pundasalanyu ya umannung an pumhod nan mundogoh. Ya onha waday numbahulan diyen mundogoh ot ta'on on hidiyen bahulna ya mapakawan.

¹⁶ Ya wada'ey numbahulanyuh nadan ibbayu ya mahapul an ibagayu an nibahho ayu ta pakawanon da'yu ya ahi ayu munhindadasal ta ma'aan di dogohyu. Te ongal di abalanan nan dasal nan tagun immannung di pangulugnan Apu Dios. ¹⁷ Umat i din propeta an hi Elijah an hiya ya tagu an umat i dita'u. Mu inhamadnan nangidasal i Apu Dios ta wan adi um'umuddan. Ya nipa'annung ta agge im'immuddan hi tuluy tawon ya han onom di bulan. ¹⁸ Ot ahina bo ibaga ta umudan. Ya immudan ta timmaguda mohpe nadan nun'itanom.

¹⁹ Da'yun i'iban kimmulug, alina'eh waha ohan da'yu hi nangiwalong hi pangulugna mu immey oha i da'yu ta ena binoddangan ta imbanggad-nay pangulugna i Apu Dios ²⁰ ya immannung an hiyay nangipagol hi e'ot ihi"anan diyen tagu i Apu Dios. Ya gapu bo i diyen inatna ya an namin nan numbahulan diyen tagu ya mapakawan.

Nan Hapit Apu Dios
Ifugao, Amganad: Nan Hapit Apu Dios Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ifugao, Amganad

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

8a82f002-75c6-5d1c-87e7-2ca29bd67aec